

10వ త్రాగ్తి

పట్ట నైపుణ్యాలు (మ్యాపింగ్ స్కెల్)

మాధ్వ పాయింటింగ్, మాధ్వ రిడింగ్, మాధ్వ క్రాయింగ్

శ్రీ కె.య్యన. లక్ష్మణరావు, Ex-MLC రాథ అభినందనలతో....

కుర్రా శ్రీనివాసరావు & టీఎస్

జిల్లా పటిష్టత్తు ఉన్నత పార్టీల, పెదరావూరు, తెలావు. 9701415678

Also available in our school website : zphsp5.webnode.com

V.G.S. BOOK LINKS

5-6-59/3, Second Floor, Tammina Krishna Street, Behind Sairam Theatre,
VIJAYAWADA-520 009. Ph : 2510202, 2512222, Fax : 0866-2515555.

B.O. : # 3-1-399, Nimboliadda, Kachiguda, HYDERABAD-500 027.

Ph : 040-24650717. email : vgspublishers.hyd@gmail.com

మేండ్ మాట

10వ తరగతి విద్యార్థులు సాంఘికశాస్త్రంలో తక్కువ సమయంలో ఎక్కువ మార్పులు పొందడానికి పట నైపుణ్యాలు (మూడింగ్ స్కూల్) ఎంతగానో తోడ్డడతాయి. ప్రతి పాత్రాంశంను చదివేటప్పడు విద్యార్థులు పట నైపుణ్యాలను అనుసందానించి చదివినట్లయితే కొన్ని ప్రశ్నలు, జిట్టు సులభముగా ప్రాయిడానికి అవకాశం కలదు.

ఈక క్రమపద్ధతిలో మూడీ పాయింటింగ్‌ను ప్రాఫీన్ చేసినట్లయితే సులభంగా ఉంటుంది. కావున మేము సులభంగా మూడీలను విద్యార్థులు గుర్తించే విధంగా ఈ పుస్తకాన్ని తయారు చేయడమైనది.

ఈ పుస్తకాన్ని రూపొందించడానికి నన్ను ప్రోఫెసియల్ చిన మా గురువుగారు, మరియు మా మార్గదర్శక శ్రీ కె.ఎంస. లక్ష్మణరావు, Ex. MLC గాలికి నా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాము.

ఈ మెటీలయల్ తయారు చేయటానికి సహకరించిన నా భార్తా శ్రీమత విజయలక్ష్మీ (E.O. PR & RD, TENALI), శ్రీ పి. వృందచంద్రరావు (Z.P.H.S, అబ్బారు), శ్రీ పి. అవ్యాపామ్ (Z.P.H.S, భాజీపేట), శ్రీ యు. శ్రీశ్రవణరావు (Z.P.H.S, చెరుకుపల్లి), శ్రీ. క. సార్క్షణరావు (Z.P.H.S, లలవరం), శ్రీ యస.క. ఛాన్ బాబు (Z.P.H.S, అంగలకుదురు), DTP వర్క్ చేసిన శ్రీ అంతర్భేట రమేష్ఖాంబు, అభ్రాఫీక్స్, తెనాలి మరియు ముద్రణ చేసిన శి.జ.ఎంస. పాట్లష్ట్రీ, యాజమాన్యం వాలికి ధన్యవాదములు.

ఈ పుస్తకాన్ని విద్యార్థులు అత్యధిక మార్పులు పొందడానికి ఉపయోగించుకోగలరని అశేష్టా...

ఇట్లు
శ్రీప్రార్థిసిపర్సిపర్వ
తెనాలి
9701415678

గమనిక: ఏప్రైలా సలహాలు, సూచనలు ఇచ్చినట్లయితే తదుపరి ముద్రాజా సమయంలో వాటిని ఆచలించ గలము.

విద్యార్థులకు స్నాచేసులు

జాతీయ విద్యాచటు (NCF) 2005 మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విద్యాచటు (APSCF) 2011 ప్రకారం మన రాష్ట్రంలో సమగ్ర నిరంతర మూల్యాంకన (CCE) విధానంలో విద్యా బోధన జరుగుచున్నది.

ఈ విధానంలో సాంఘికశాస్త్రంనందు గల విద్యా ప్రమాణాలలో పట నైపుణ్యం ఒక భాగం. ఈ పట నైపుణ్యం భాగం క్రింద 15% భారత్వుం అనగా 15 మార్కులకు (100 మార్కులకు గాను) పటనైపుణ్యం (మ్యాపింగ్ స్క్రీన్) విద్యా ప్రమాణం నుండి రావడం జరుగుతుంది.

పటాలను చదవటం, చర్చించటం, ప్రశ్నించటం, వాటి గురించి మాట్లాడుకోవడం ద్వారా పటనైపుణ్యాలను సాధించడంతో బాటు, విషయం సరిగా అవగాహన అవుతుంది. పాతాన్ని చదవడంతో పాటు పటాలను చూస్తూ, విషయానికి పటాలను జోడిస్తూ అర్థం చేసుకొంటే అవగాహన సులభం అవుతుంది.

పటనైపుణ్యాలలో ప్రధానంగా 3 అంశాలుంటాయి.

- 1) పటాలు గీయడం (Map Drawing)
- 2) పటాలు చదవడం (Map Reading)
- 3) పటాలలో గుర్తించడం (Map Pointing)

1) పటాలను గీయడం (Map Drawing)

- Eg :-
- 1) భారతదేశ పటం గీచి కొంకణించిన, మలబార్ తీరం, ఉత్తర్ తీరంను గుర్తించండి.
 - 2) భారతదేశ పటాన్ని చిత్రించి కర్కుటరేఫ్, భారత కాలమాన రేఫులను గీయండి.
 - 3) విమానాశ్రయ నగర నమూనాను గీయండి.
 - 4) భూమి ఆకారాన్ని చిత్రించి భూమధ్యరేఫ్, ఆర్టిష్టిక్ వలయం, మకర రేఫులను గుర్తించండి.

2) పటాలు చదవడం (Map Reading)

ప్రపంచ పటం, భారతదేశ పటం లేదా ఏడైనా ఒక ప్రాంతానికి సంబంధించిన పటంను ఇచ్చి దానిలో పేర్కొనబడిన అంశాలపై ప్రశ్నలను ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

- ఉదా :-
- 1) భారతదేశ రాజకీయ పటం ఇచ్చి తీరప్రాంత రాష్ట్రాల పేర్లు ప్రాయండి (అని అడగవచ్చు)
 - 2) ఆసియా పటం ఇచ్చి 1942 నాటికి జపాన్ అధీనంలో ఉన్న ప్రాంతాలను పేర్కొనండి.
(అని అడగవచ్చు)

3) ప్రపంచపటంలో కొన్ని ముఖ్యమైన దేశాలను ఇచ్చి రెండవ ప్రపంచయుద్ధ సమయంలో త్రైపాక్షిక కూటమి, త్రైపాక్షిక ఒప్పందం కూటములలో ఏ దేశాలు కలవో ప్రాయండి (అని అడగవచ్చు)

3) పటాలను గుర్తించడం (Map Drawing)

ఇచ్చిన పటంలో అంశాలను గుర్తించడం

భారతదేశ పటం

- ఉదా:- 1) భారతదేశ పటంలో హిమాలయాలను, పశ్చిమ కనుమలను గుర్తించండి.
2) గంగానదీ యొక్క ముఖ్య ఉపనదులు 5 గుర్తించండి.
3) వ్యవసాయాభివృద్ధిలో మొదటి స్థానములో ఉన్న రాష్ట్రం.
4) అత్యల్ప జనసాంద్రత గల రాష్ట్రం.
5) రాజీవ్ గాంధీ అంతర్జాతీయ విమానాలలో.
6) ఆంధ్ర, తమిళనాడు రాష్ట్రాల మధ్య గల సరసు.
7) ఓడిశాలో మహానదిపైగల ముఖ్యమైన ప్రాజెక్టు.
8) న్యాధిలీ న్యాధిలీ పశ్చిమ కనుమలు 9) పశ్చిమ కనుమలు 10) లక్ష్మి

ప్రపంచ పటం :

ఉదా:- 1) రెండవ ప్రపంచయుద్ధ సమయంలో అణుబాంబు వేయబడిన హిరోషిమా, నాగసాకి సగరాలను గుర్తించండి.

- 2) UNO ప్రధాన కార్యాలయ సగరం గుర్తించండి.
3) ప్రపంచంలో అతిపెద్ద ఎడారిని గుర్తించండి.
4) లాంగ్ మార్క్ నిర్వహించబడిన దేశం.
5) చైనా జపాన్ మధ్య గల దేశం
6) కార్పిక మరియు సార్డీనియాలు గల సముద్రం.
7) జావా, సముత్ర దీవులు గల దేశం.
8) జపాన్ ఆక్రమించు కున్న భారతదేశ పొరుగుదేశం
9) ఈజిప్టు
10) జర్మనీ

దేశాలు, సగరాలు, రాజధానులు, నదులు, రాష్ట్రాలు, ప్రాణైకులు, భూస్వరూపాలు మొదలగు అంశాలను గుర్తించమని ఆడగవచ్చు.

పటనైపుణ్యాలు (Mapping Skills) నందు అత్యధిక మార్పులు పొందడం ఎలా ? తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు.

- 10వ తరగతిలో సాధారణంగా పేపర్ - I లో భారతదేశ పటం. పేపర్ - II లో ప్రపంచపటం రావడం జరుగుతుంది.
- తక్కువ సమయంలో సులభంగా మార్పులు సాధించడానికి మ్యాప్ పాయింటింగ్ ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది.
- పేపర్-Iలో భారతదేశపటం, పేపర్-IIలో ప్రపంచపటం Section -IV నందు 23వ ప్రశ్నగా ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఈ సెక్షన్లో గ్రూప్-A, గ్రూప్-B క్రింద 5 Points ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఏదో ఒక గ్రూపులోని సరైన సమాధానములకు మాత్రమే మార్పులు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. కొంతమంది విద్యార్థులు గ్రూపు A లో కొన్ని గ్రూపు B లో కొన్ని గుర్తిస్తారు. అలాంటపుడు ఏ గ్రూపులో ఎక్కువ మార్పులు వస్తే వాటినే కలుపుతారు. కాబట్టి విద్యార్థులు పూర్తి మార్పులు పొందాలంటే జాగ్రత్తగా గుర్తించాలి.
- సాధ్యమైనంత వరకు మ్యాపును పెన్సిలతో గుర్తించాలి. ఒకవేళ పెన్సుతో గుర్తించాలని అనుకున్నప్పుడు ముందుగా పెన్సిలతో గుర్తించి అవస్థి సరైనవే అని భావించినపుడు వాటిపై పెన్సుతో ప్రాయడం మంచిది.
- ముందుగా పెన్సుతో గుర్తించడం వలన ఏదైనా పొరపాటు గుర్తించినపుడు వాటిని సరిచేయాలంటే మ్యాప్ ప్రాడైపోయే అవకాశం ఉంది.

- 6) A,B రెండు గ్రూపుల లోని అంతాలు గుర్తించాలనుకున్నపుడు Group-A లో 5 Points చివర బ్రాకెట్లో (A) అని గుర్తించడం మంచిది.
 - 7) Map గుర్తించేటపుడు 1,2,3,4,5 అని నెంబర్లు మాత్రమే వేసి పేర్లు ప్రాయకుండా వదలిపెట్టకూడదు. నంబర్లు వేయకపోయినా ఇచ్చిన అంతాలను ప్రాయాలి.
- గమనిక:-** ఒక విధార్థికి ఒక Map మాత్రమే ఇస్తారు. 2వ Map ఇవ్వరు. Choice Points అయినా అదే Mapలో గుర్తించాలి.

ఇలా విభజించుకొని గుర్తు పెడితే భాగుంటుంది :

ప్రపంచ పటం:

- 1) ముందుగా ప్రపంచపటంలో ఖండాలను, మహాసముద్రాలను, ముఖ్యమైన రేఖలను గుర్తించాలి.
- 2) తరువాత జలభాగాలను (సముద్రాలు, నదులు) గుర్తుంచుకోవాలి.
- 3) ఆ తరువాత ఒక్కొక్క ఖండంలో గల ముఖ్యమైన దేశాలను గుర్తించాలి.
- 4) అంతర్జాతీయ సంస్థల ప్రధాన కార్యలయ నగరాలను (Eg :- UNO నానాజాతి సమితి, అంతర్జాతీయ న్యాయస్థాన ప్రధాన నగరం మరియు ముఖ్యమైన దేశాల రాజధానులను గుర్తించాలి.)
- 5) మొదటి, రెండు ప్రపంచయుద్ధాలలో పాల్గొన్న ముఖ్యమైన దేశాలు, వాటి రాజధానులు, ఆ దేశాలలోని ప్రముఖ నగరాలను గుర్తించాలి.

భారతదేశ పటం

- 1) భారతదేశపు ఎల్లలు, పొరుగు దేశాలు, కర్కుటరేఖ, భారతకాలమాన రేఖ మొదలగు వాటిని గుర్తించాలి.
- 2) రాష్ట్రాలు, కేంద్ర పొలిత ప్రాంతాలు - వాటి రాజధానులు
- 3) భౌగోళిక స్వరూపాలు - పర్వతాలు, ఎత్తైన శిఖరాలు
- 4) భౌగోళిక స్వరూపాలు - పీరభూములు, మైదానాలు, ఎడారి
- 5) తీర ప్రాంతాలు
- 6) నదులు, సరస్సులు, ప్రాజెక్టులు
- 7) ముఖ్యమైన నగరాలు

2015 మార్చి - ఏప్రిల్ లో జరిగిన 10వ తరగతి Paper - II లో 4వ ప్రశ్నగా (2మార్కులు) ప్రపంచపటం ఇచ్చి ఈ క్రింది ప్రశ్నలు అడగటం జరిగింది.

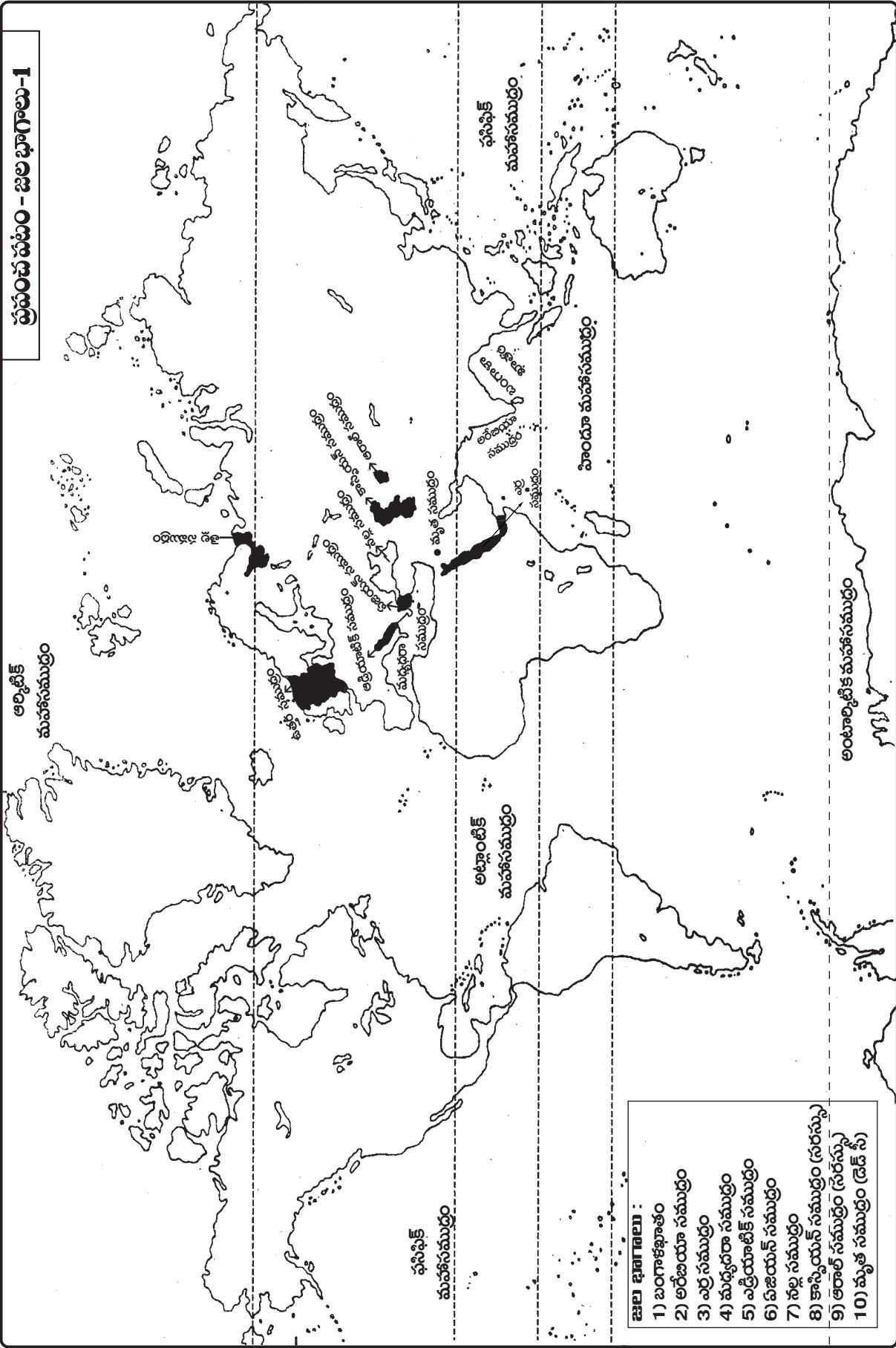
- 1) నాటో సైనిక ఒప్పందాన్ని ప్రతిపాదించిన దేశమేది ?
- 2) ఆఫ్రికా, ఐరోపా ఖండాల మధ్య ఉన్న సముద్రమేది ?
- 11వ ప్రశ్నగా (1 మార్క) భారతదేశం, పొరుగు దేశాల పటం ఇచ్చి అడిగిన ప్రశ్న.
- 1) భారతదేశం, బంగాదేశ్ ఉన్న పటం చూసి రెండు దేశాల మధ్య సహకారం, ఆ రెండింటికి ఎందుకు ముఖ్యమైనదో వివరించండి.
- 23వ ప్రశ్న గ్రూపు A లో ఇచ్చిన అంతాలు : 1) ఇండియా 2) నైజీరియా 3) వియత్స్థా 4) జపాన్ 5) జర్మనీ
- గ్రూపు B లో ఇచ్చిన అంతాలు : 1) చైనా 2) ఈజిప్టు 3) స్వాయంర్క్రూ 4) ఇజ్రాయిల్ 5) పోలండ్

2015; MARCH, APRIL - PAPER - I

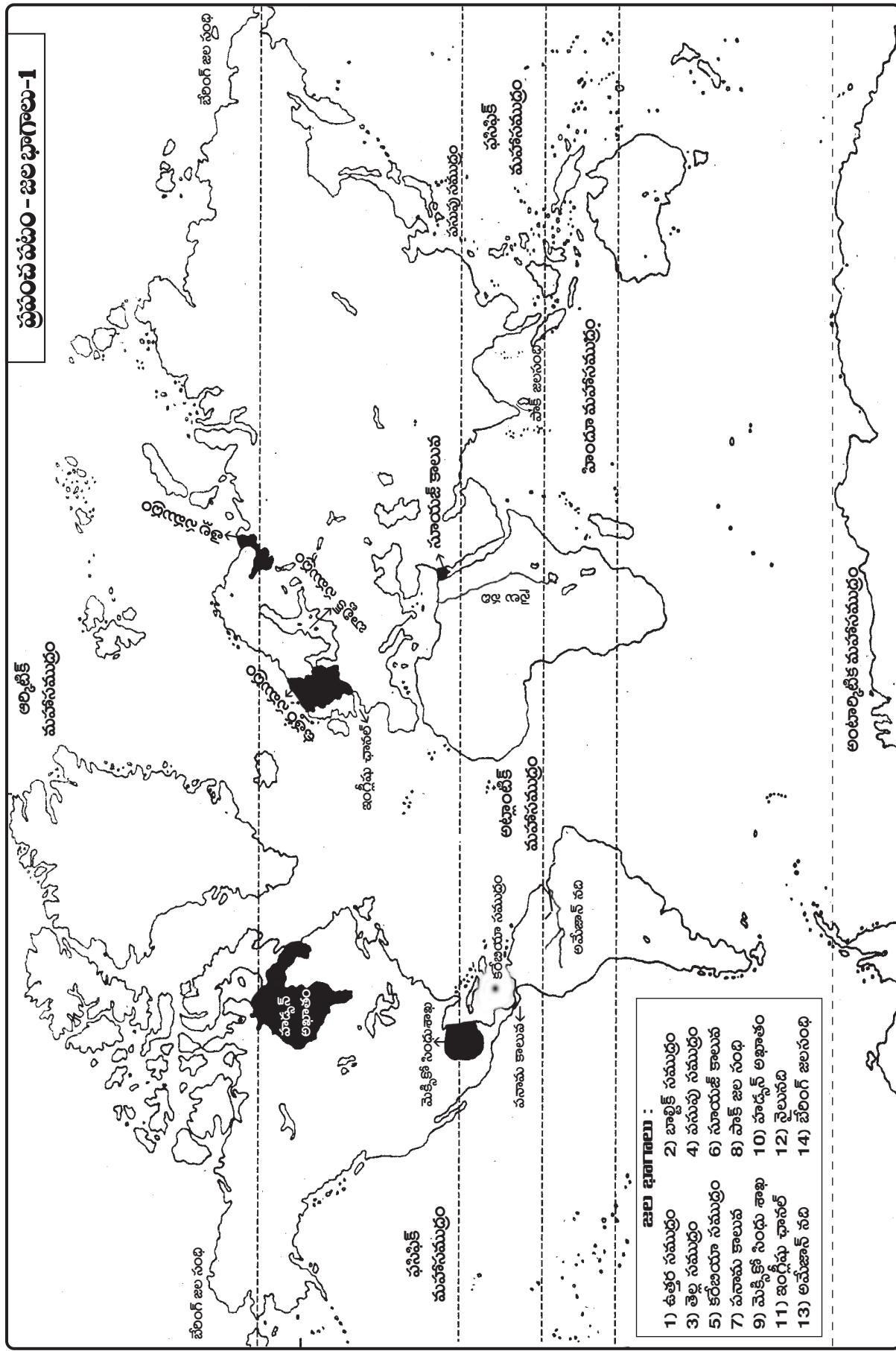
- 23వ ప్రశ్న Group - A 1) సర్కార్ తీరం 2) మిశ్రోం 3) నైనిటాల్ 4) నర్సర్ దానది
 5) ఆరావళి పర్వతాలు
- Group - B 1) నీలగిరి కొండలు 2) అండమాన్, నికోబార్ దీవులు 3) మాల్ఫోర్మిటీసిమి
 4) పంజాబ్ రాష్ట్రం 5) అల్వాబాద్

గమనిక:- Part - B (Bit Paper)లో కూడా Maping Skill పై ప్రశ్నలు అడిగే అవకాశం కలదు.

తీవ్రమంచపట్టిO - జలభాగాలు-1

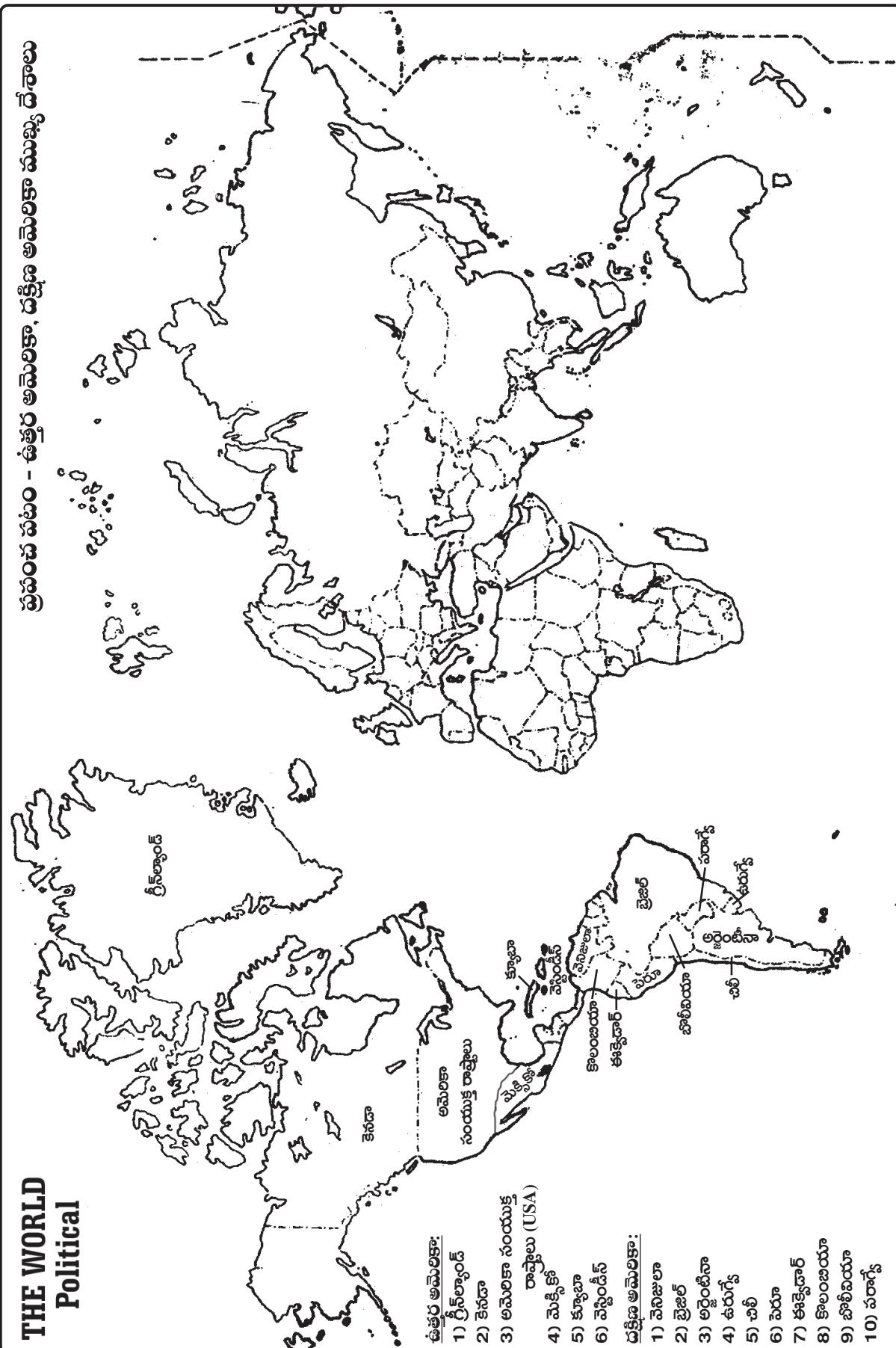

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦ୍ଧତିରେ - ଜୀବନାଳ୍ପଦ୍ମନାଭ

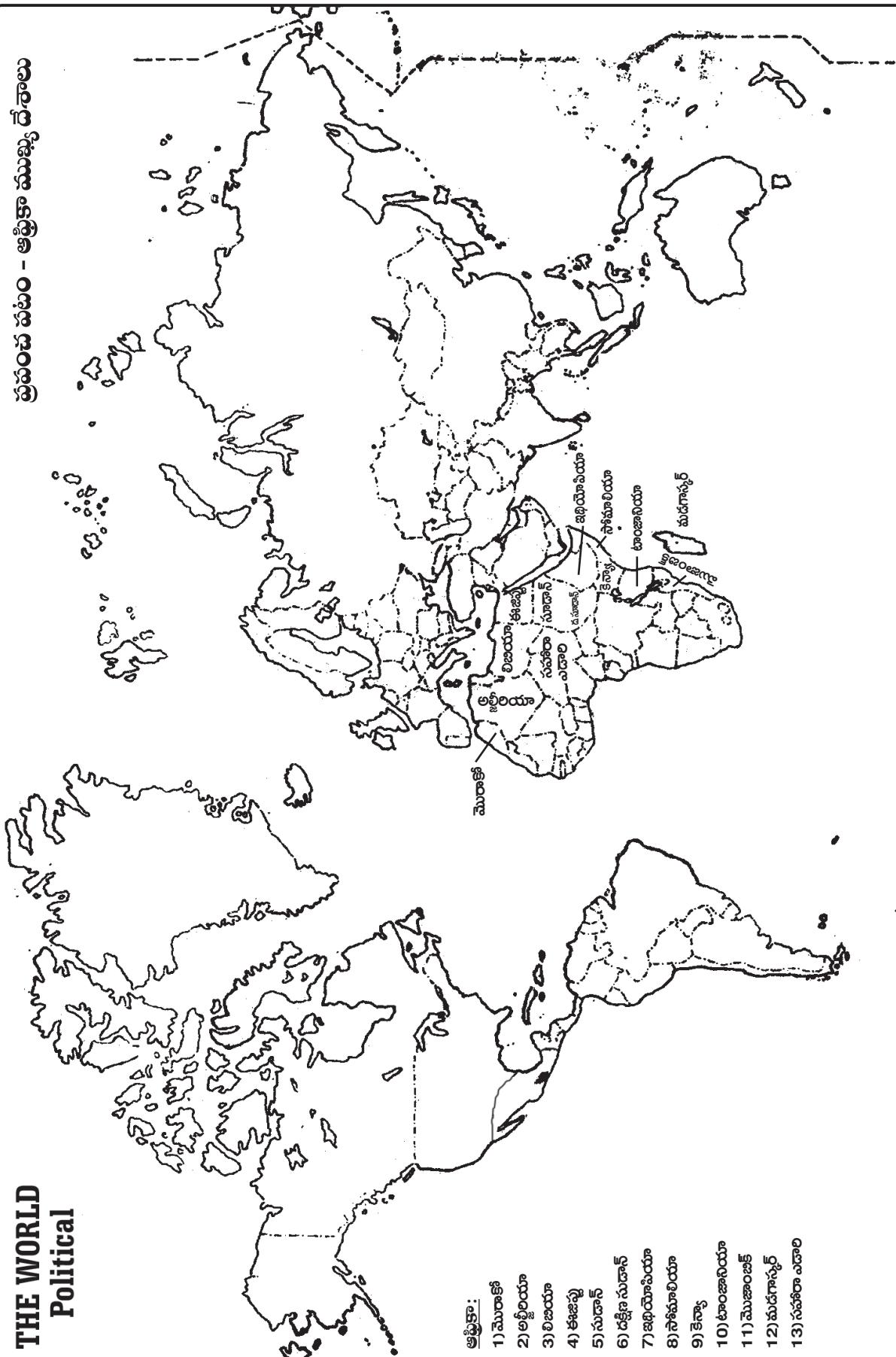
THE WORLD Political

త్రిపంచ పటం - లోశన అమెరికా, యక్కణ అమెరికా ముఖ్య దేశాలు

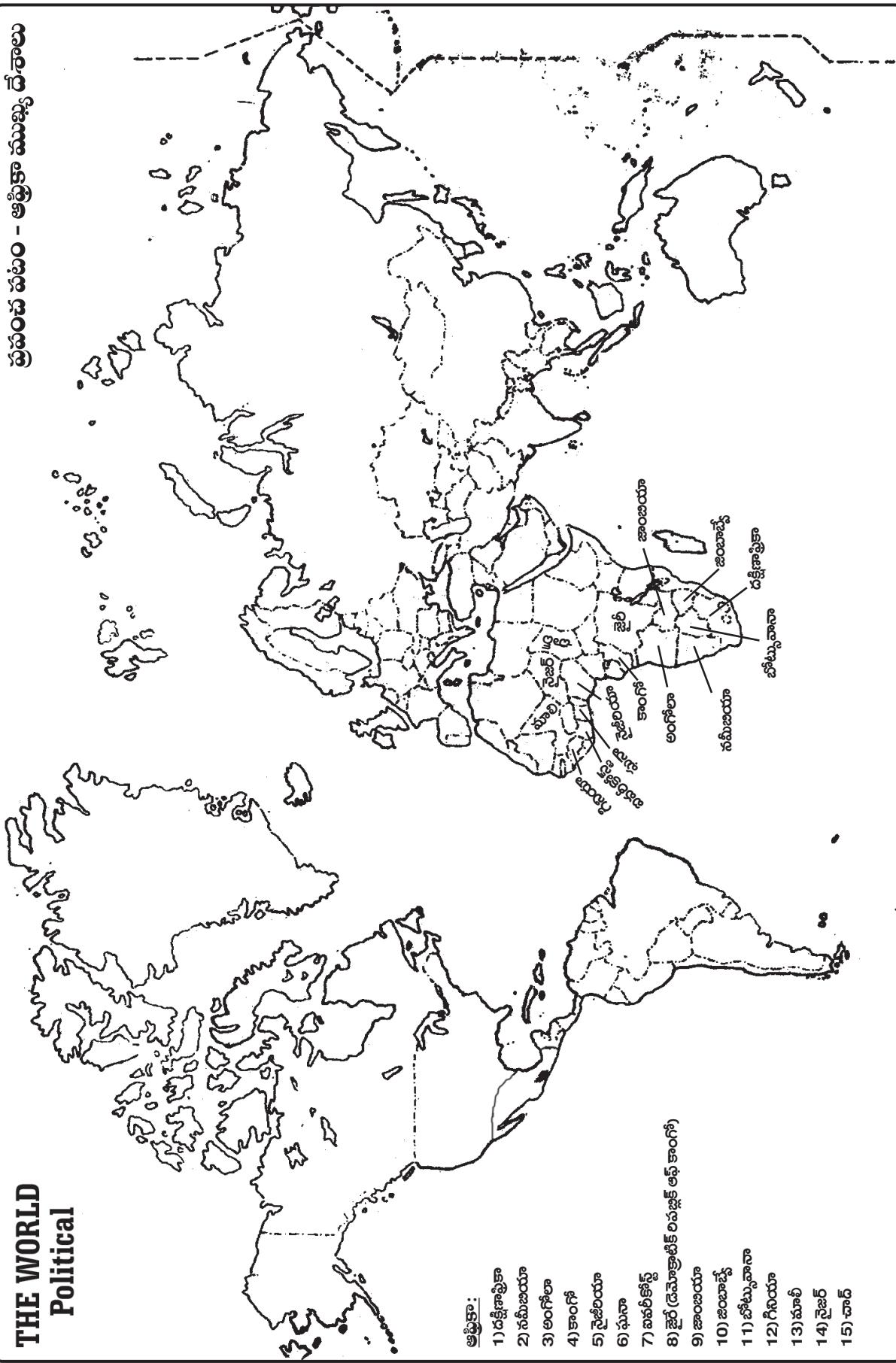
THE WORLD Political

ಶ್ರಿಹಂಚ ಪಟ್ಟಣ - ಅಂತಿಕಾ ಸಮಾಜ್ಯ ದೇಶಗಳು

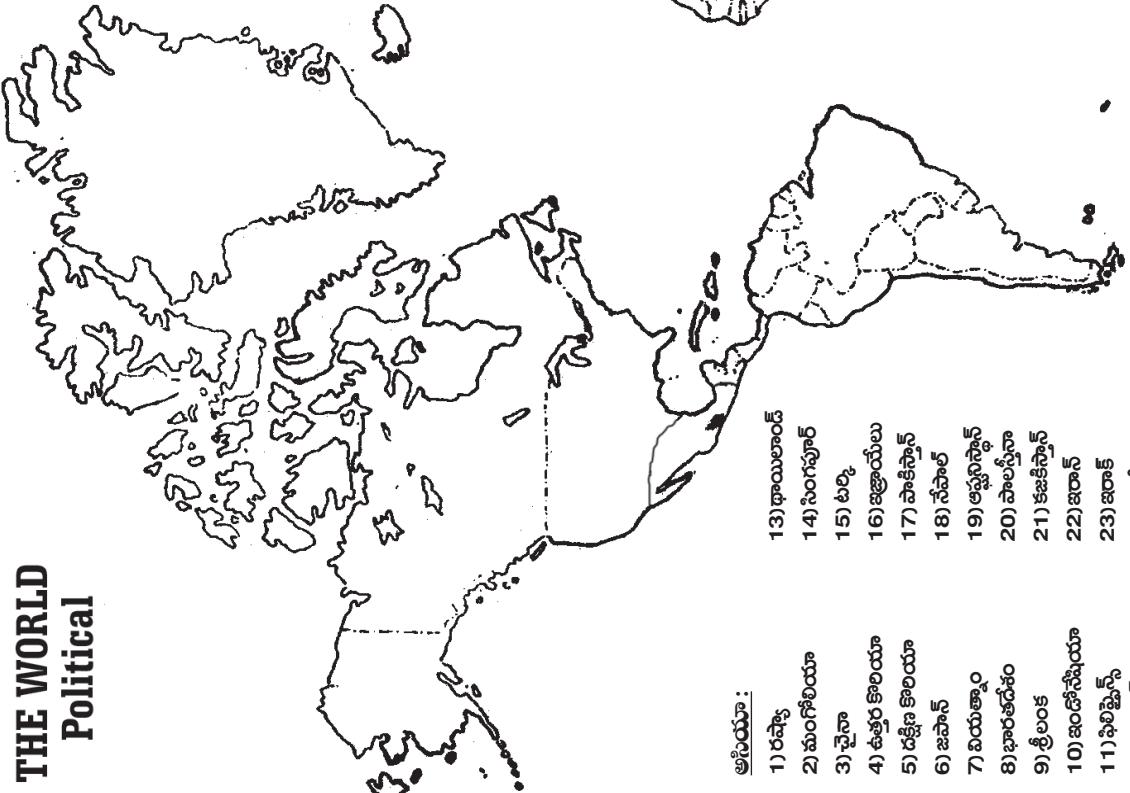
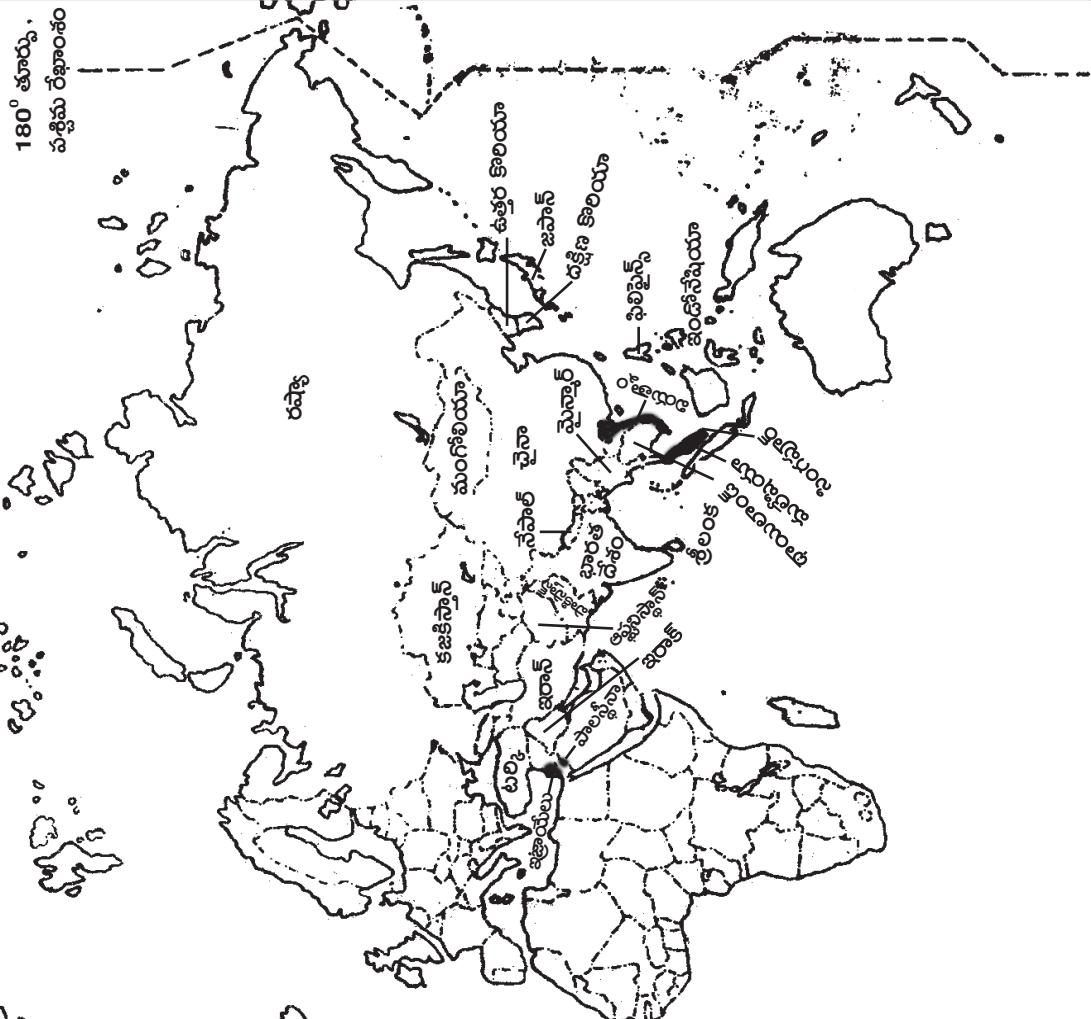
THE WORLD Political

ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಯತಿ - ಅಂತಿಕ್ಷಾ ಮುಖ್ಯ ದೇಶಗಳು

THE WORLD Political

ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ - ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮುಖ್ಯ ದೇಶಗಳು

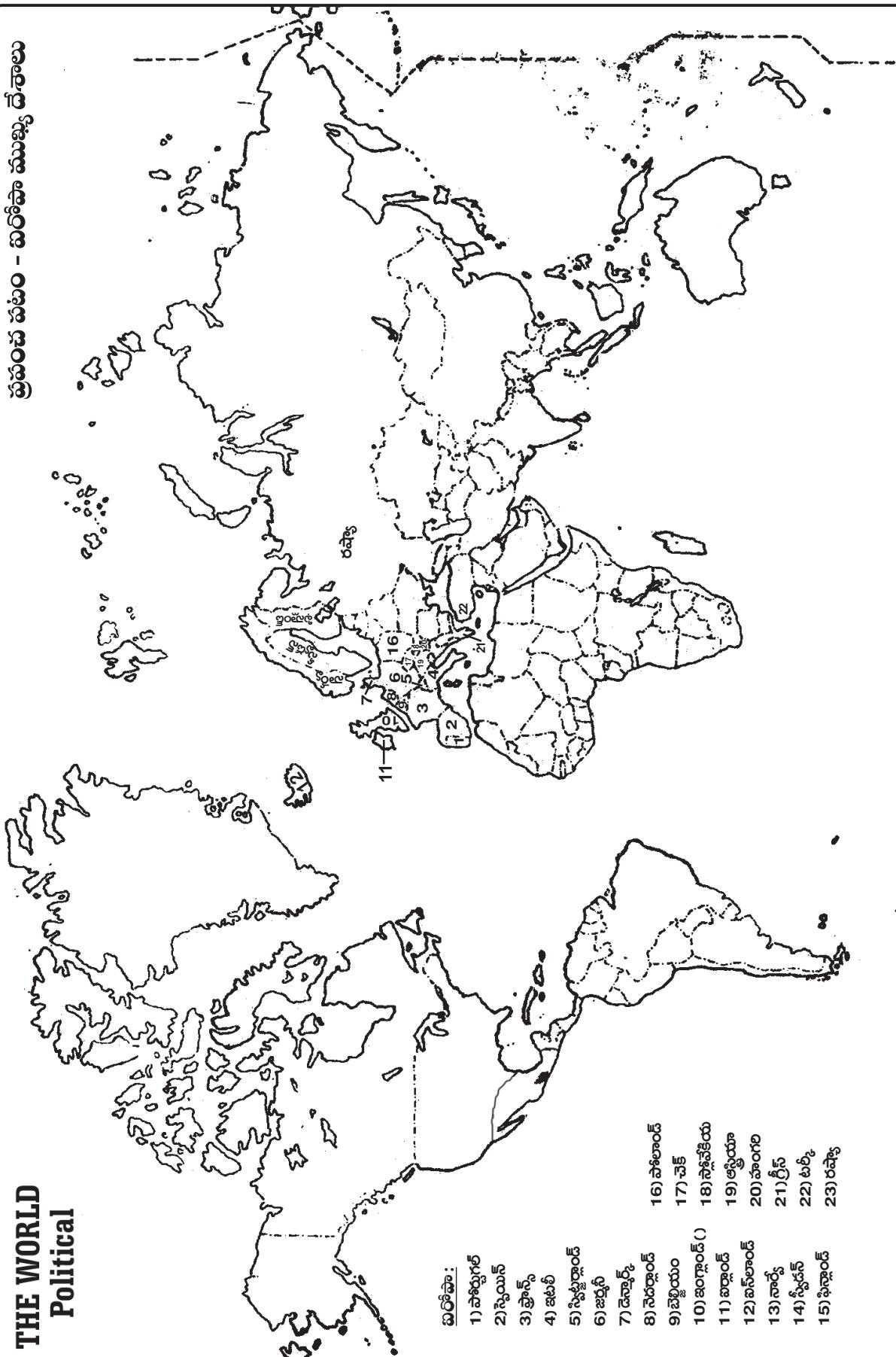

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ :

- 1) ರಷ್ಯಾ
- 2) ಫಿಲಿಪ್ಪಿನೆಸ್
- 3) ಚೈನಾ
- 4) ಕತರ್ ಕೊರ್ಲೂಯಾ
- 5) ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್
- 6) ಜಪಾನ್
- 7) ಬಿಹಾರ್
- 8) ಭಾರತದೆಸೆಂ
- 9) ಶ್ರೀಲಂಕ
- 10) ಸಂಡೀನಿಸ್ ದ್ವಿಯಾ
- 11) ಫೆರ್ನೆಸ್
- 12) ಹುನ್ಡ್ರೆಡ್ (ಉತ್ತರ)
- 13) ಫಾರೇನ್ಸಿಸ್
- 14) ಸಿಂಗಾಪುರ್
- 15) ಟೆಕ್ನಿ
- 16) ಫ್ಲಾಮ್ಯಾ
- 17) ಸೆಲೆಸ್ತ್ರೀ
- 18) ಸೆಪಾಲ್
- 19) ಅಷ್ಟ್ರೀಫ್
- 20) ಪಾಲ್ಕ್ರೋನ್
- 21) ಕಜಿನ್ಸ್
- 22) ಅರ್ಕ
- 23) ಜಾರ್ಕ
- 24) ಮಾಲ್ಡಿವ್

THE WORLD Political

విప్లవచ శహిల - ఇరోజుకా ముఖ్య దేశాలు

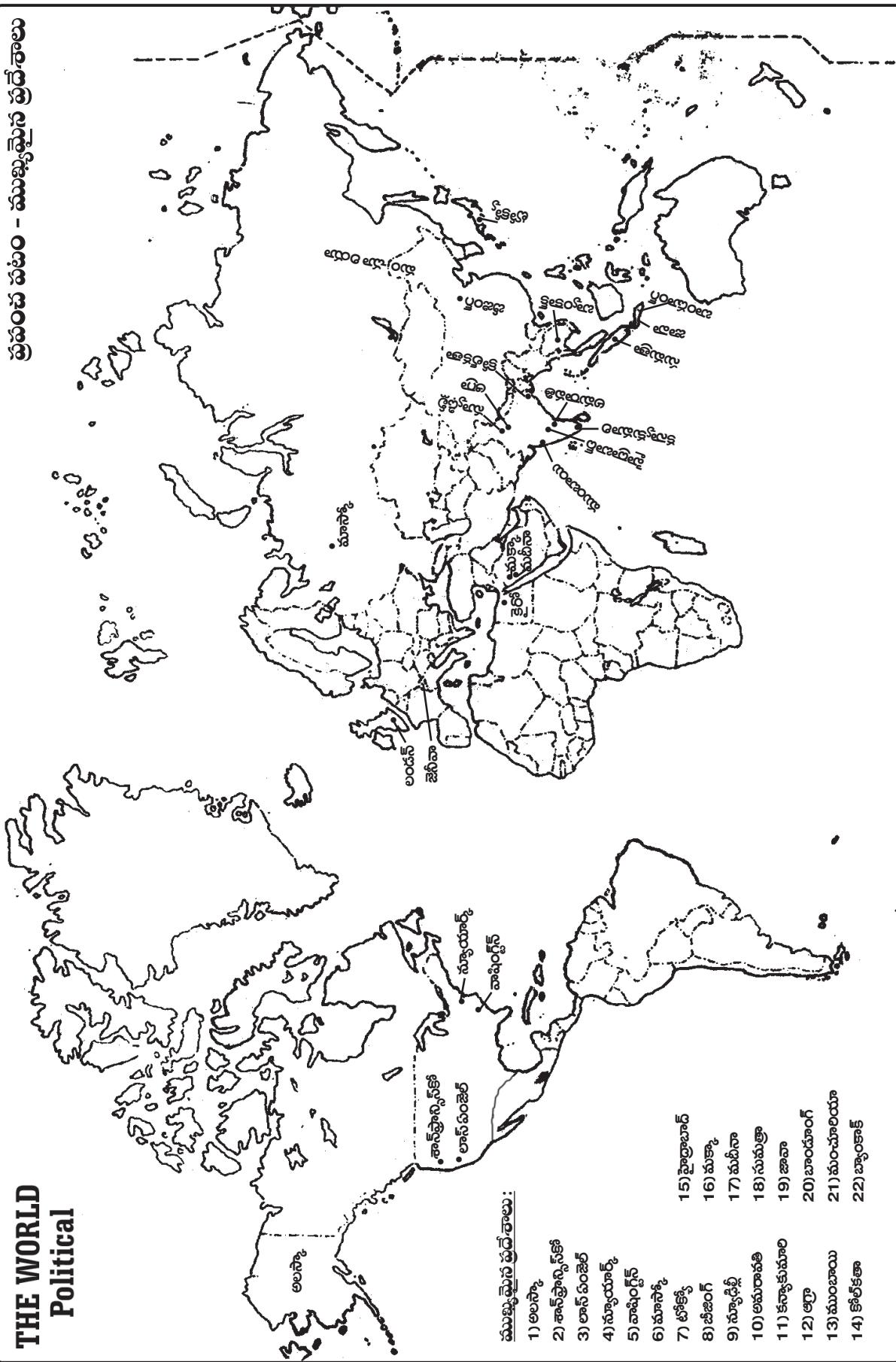
THE WORLD Political

తీసుంచ చెట్టం - తిరికొ ముళ్ళ సగరాలు

THE WORLD Political

ప్రియంచ శట్టం - ముఖ్యమైన ప్రియంచాలు

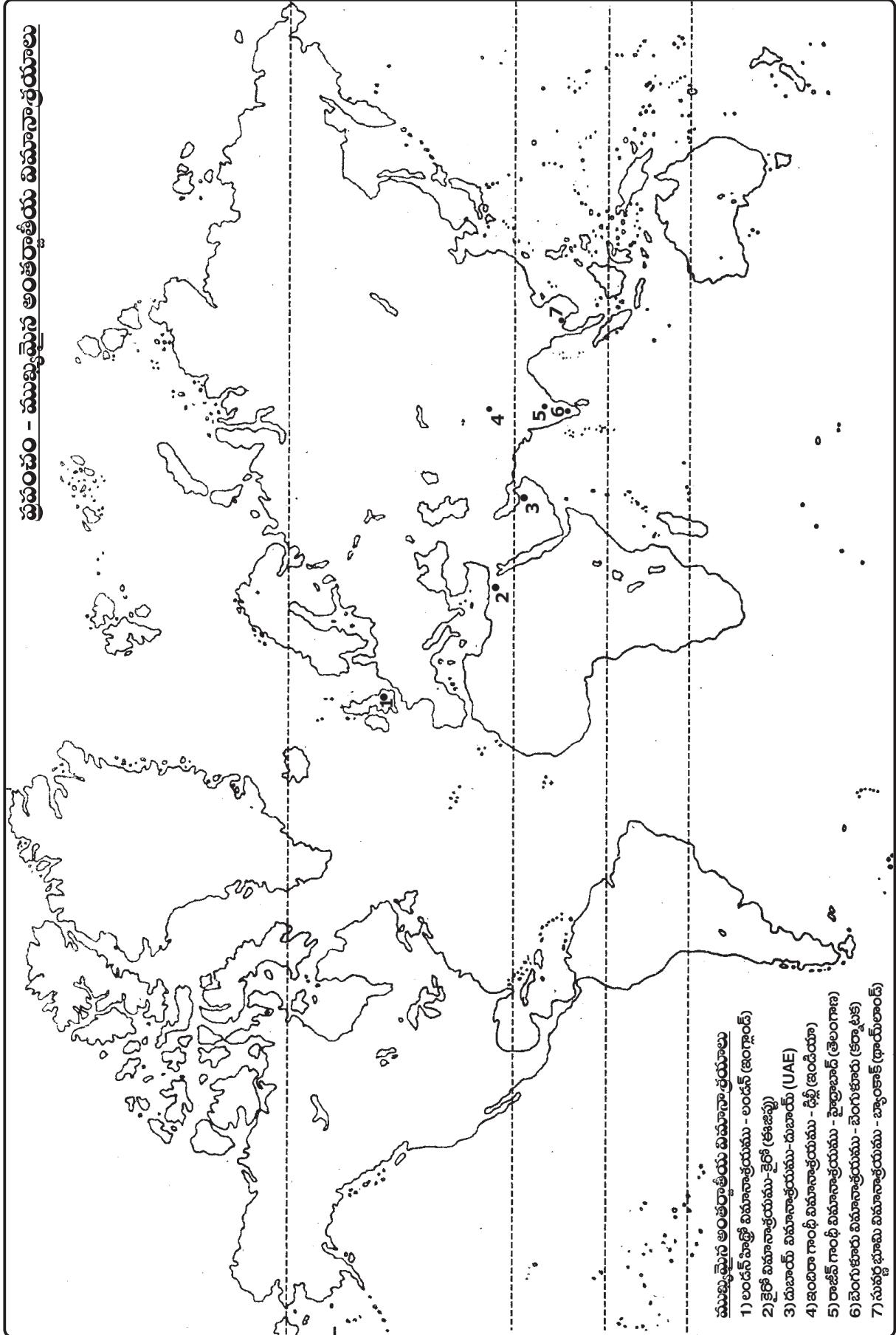

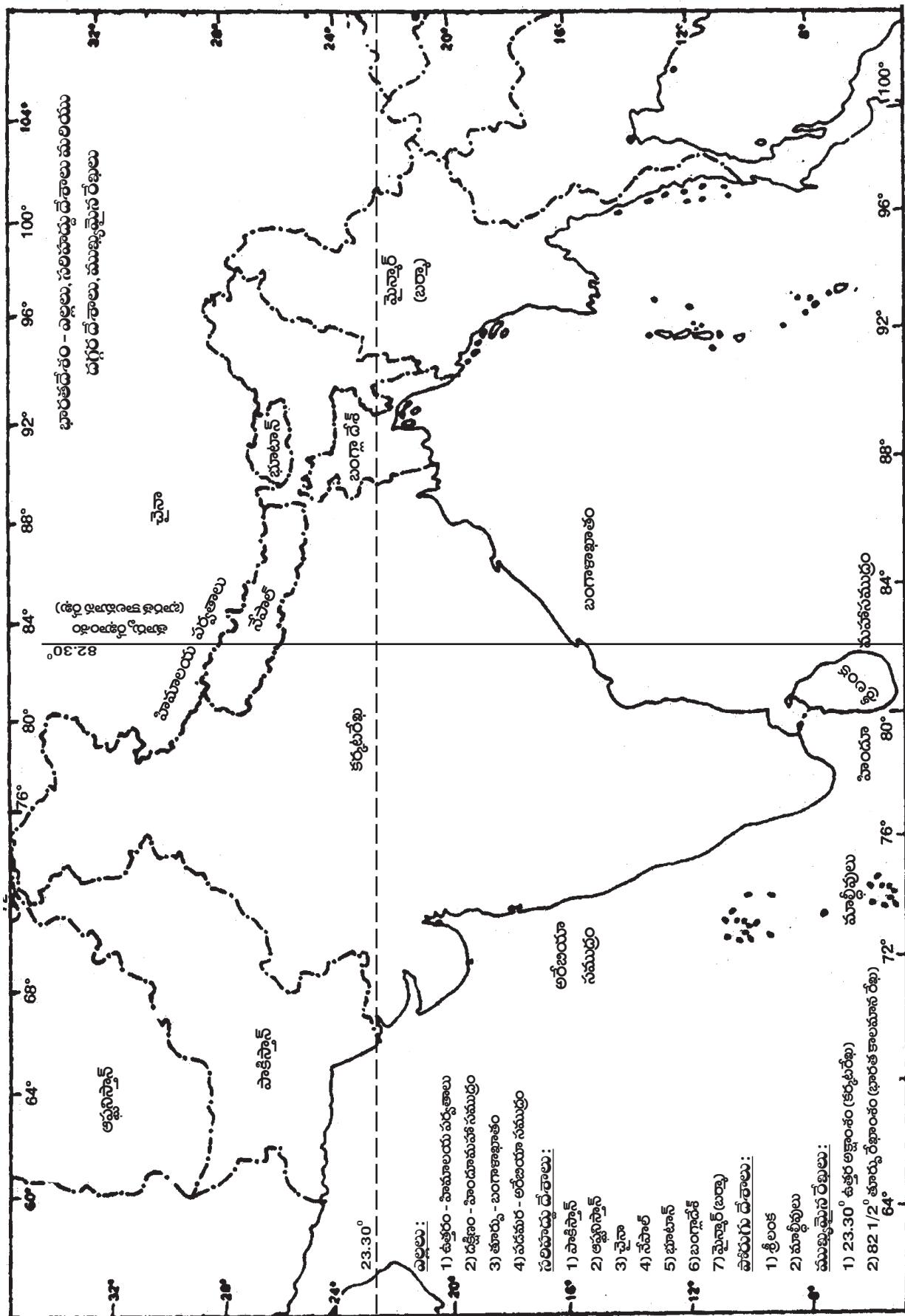
ప్రపంచ పటం

పత్రంబం - ముళ్లాచైన్ అంతర్గతియు బిహార్ నొశ్రయులు

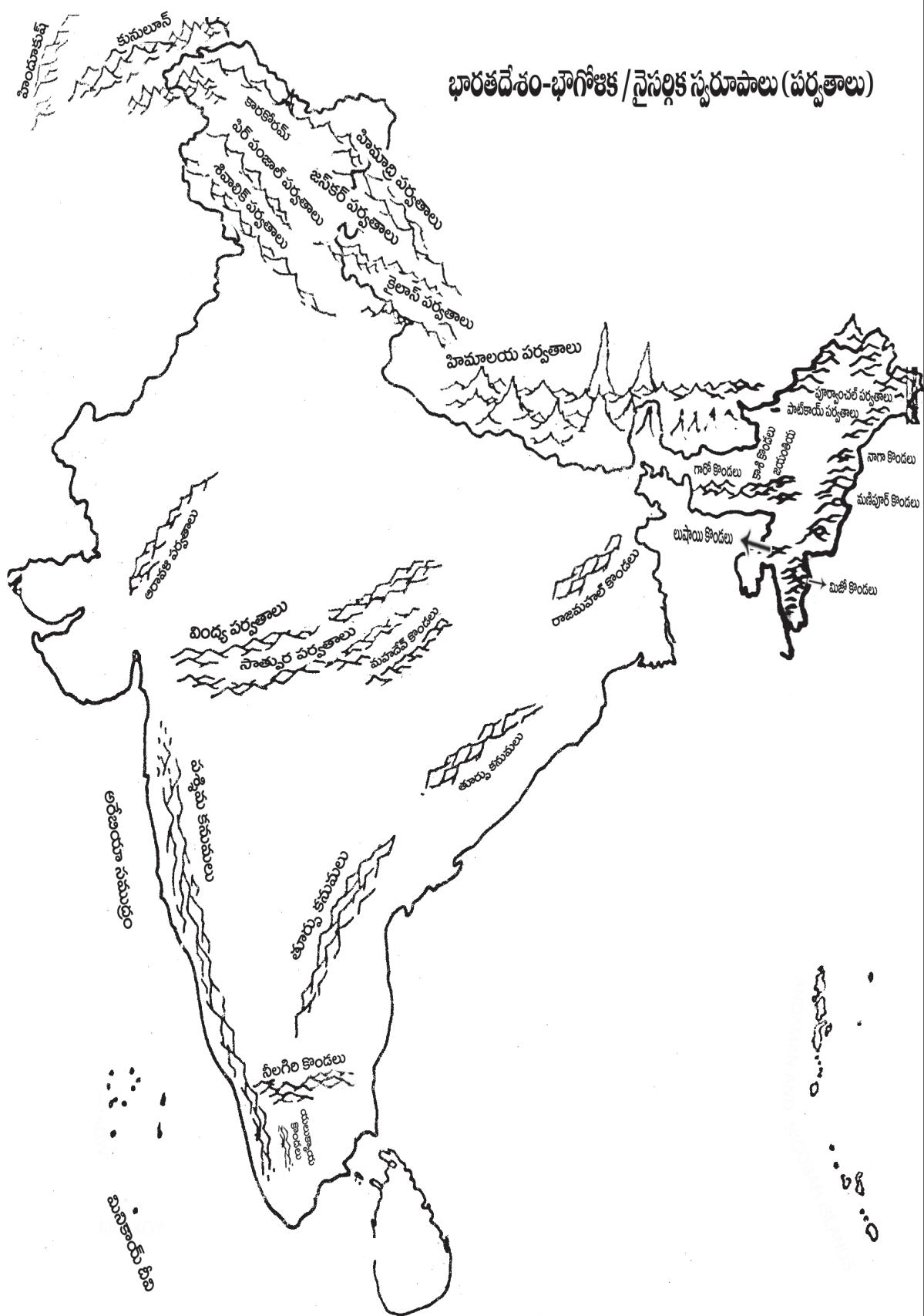

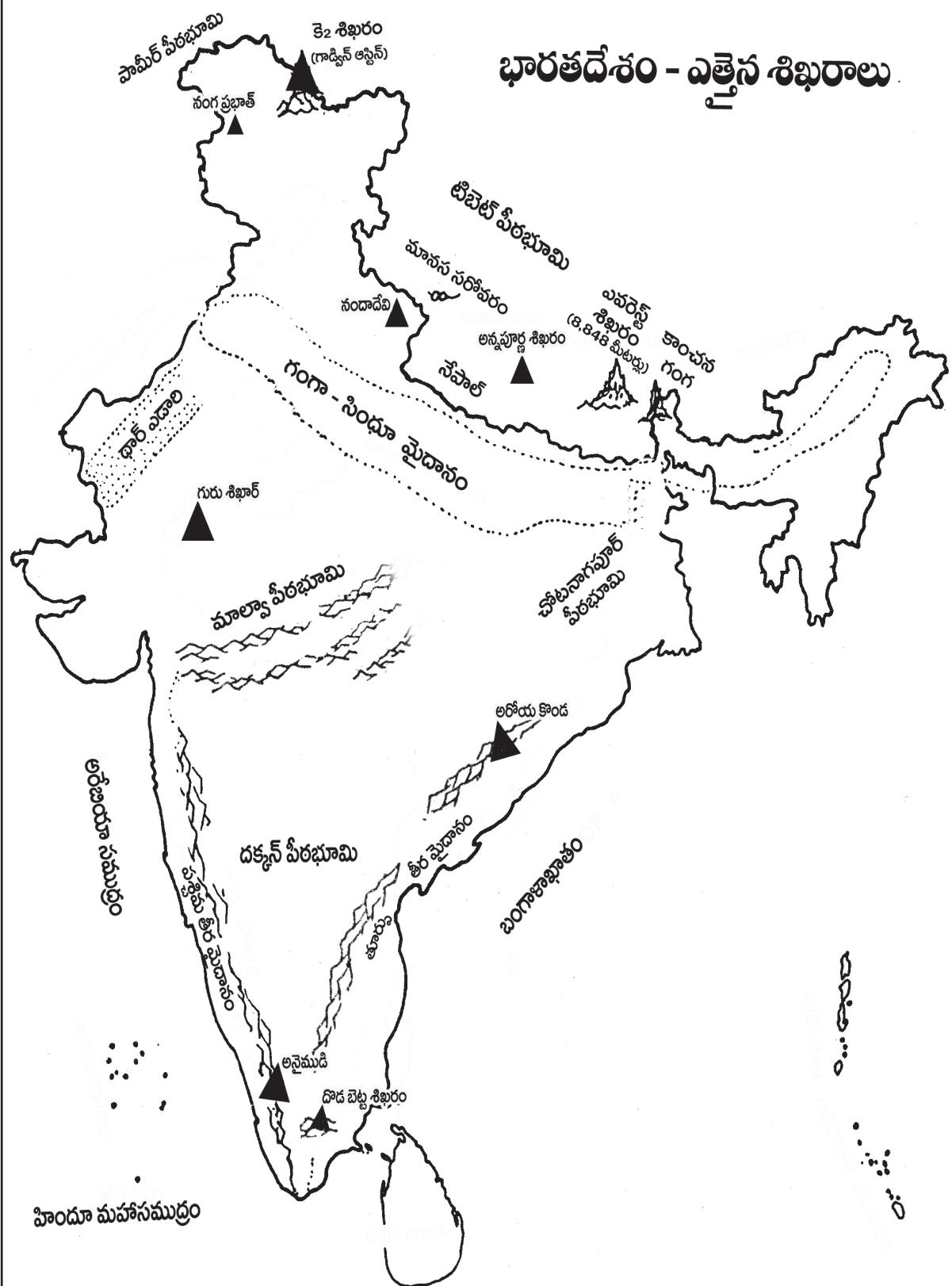
ಭಾರತದೆಶಂ - ರಾಷ್ಟ್ರಾಲು ಮರಿಯ
ಕೇಂದ್ರಪಾಲಿತ ಪ್ರಾಂತಾಲು - ವಾಢಿ ರಾಜಧಾನೀಲು

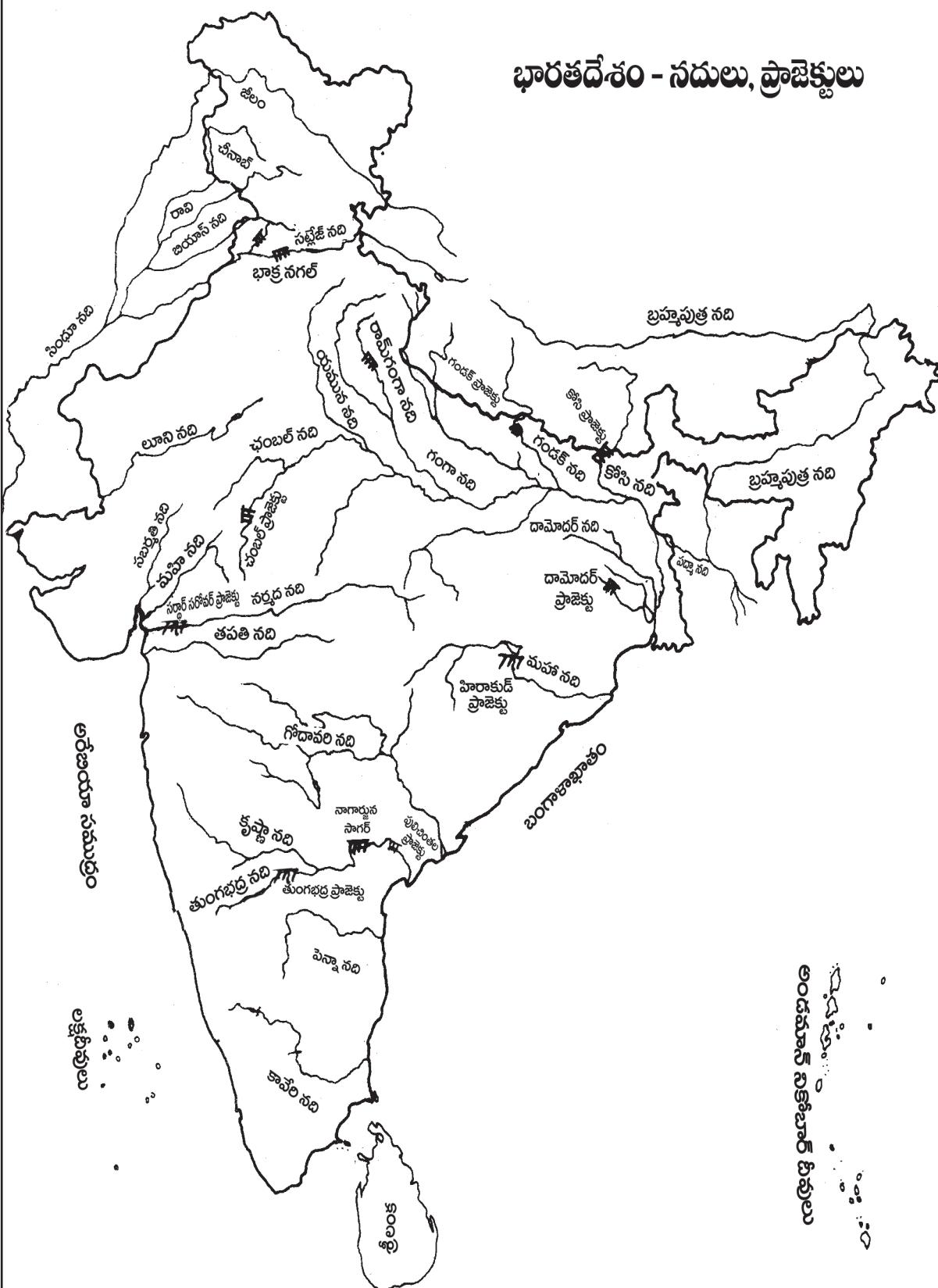
భారతదేశం-భౌగోళిక / ఐసోక్ స్ట్రోమాలు (పర్షిణు)

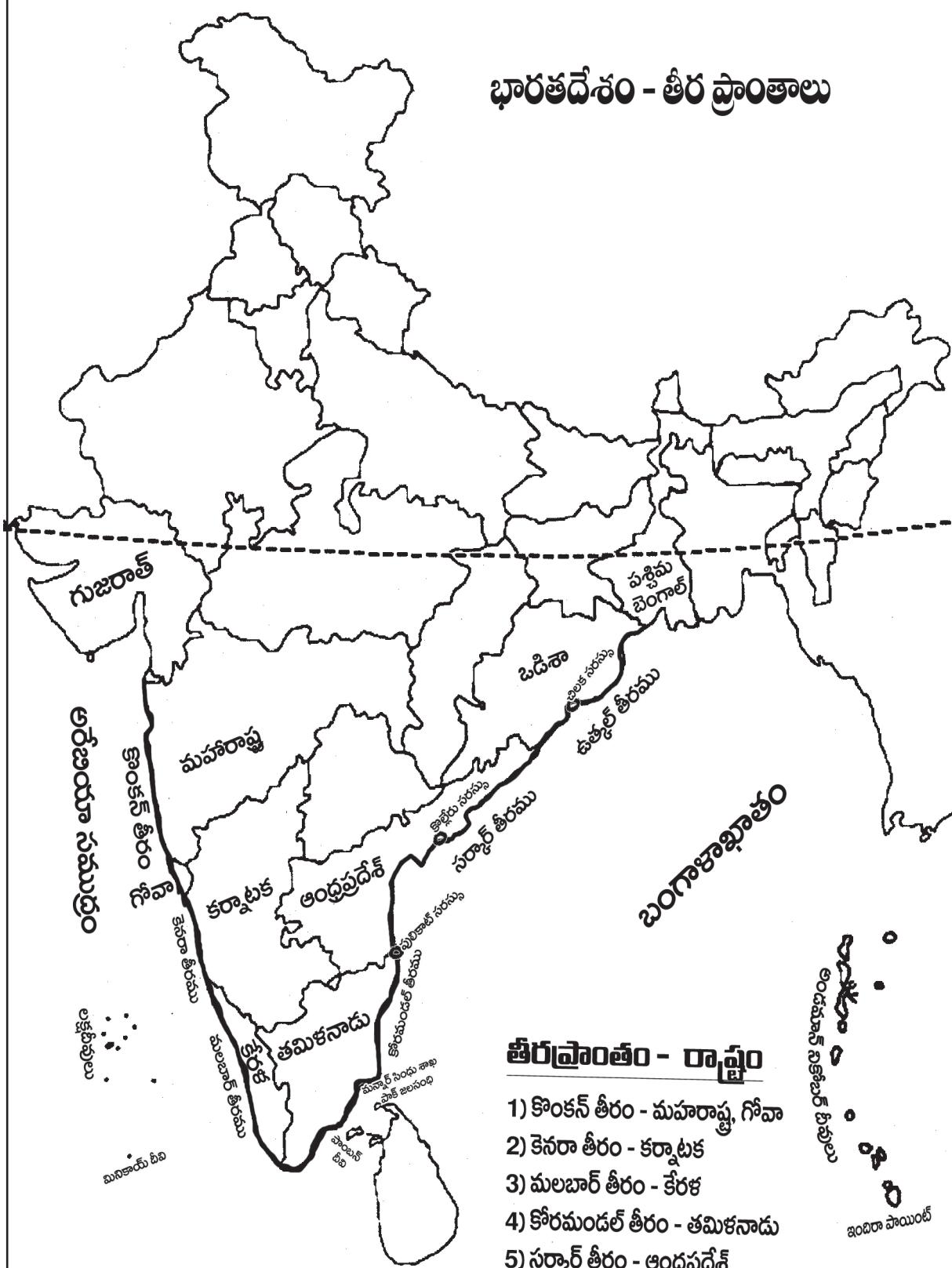
భారతదేశం - ఎత్తైన శిఖరాలు

ಭಾರತದೇಶಂ - ನಡುಲು, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು

ಭಾರತದೆಶಂ - ತೀರ ಪ್ರಾಂತಾಲು

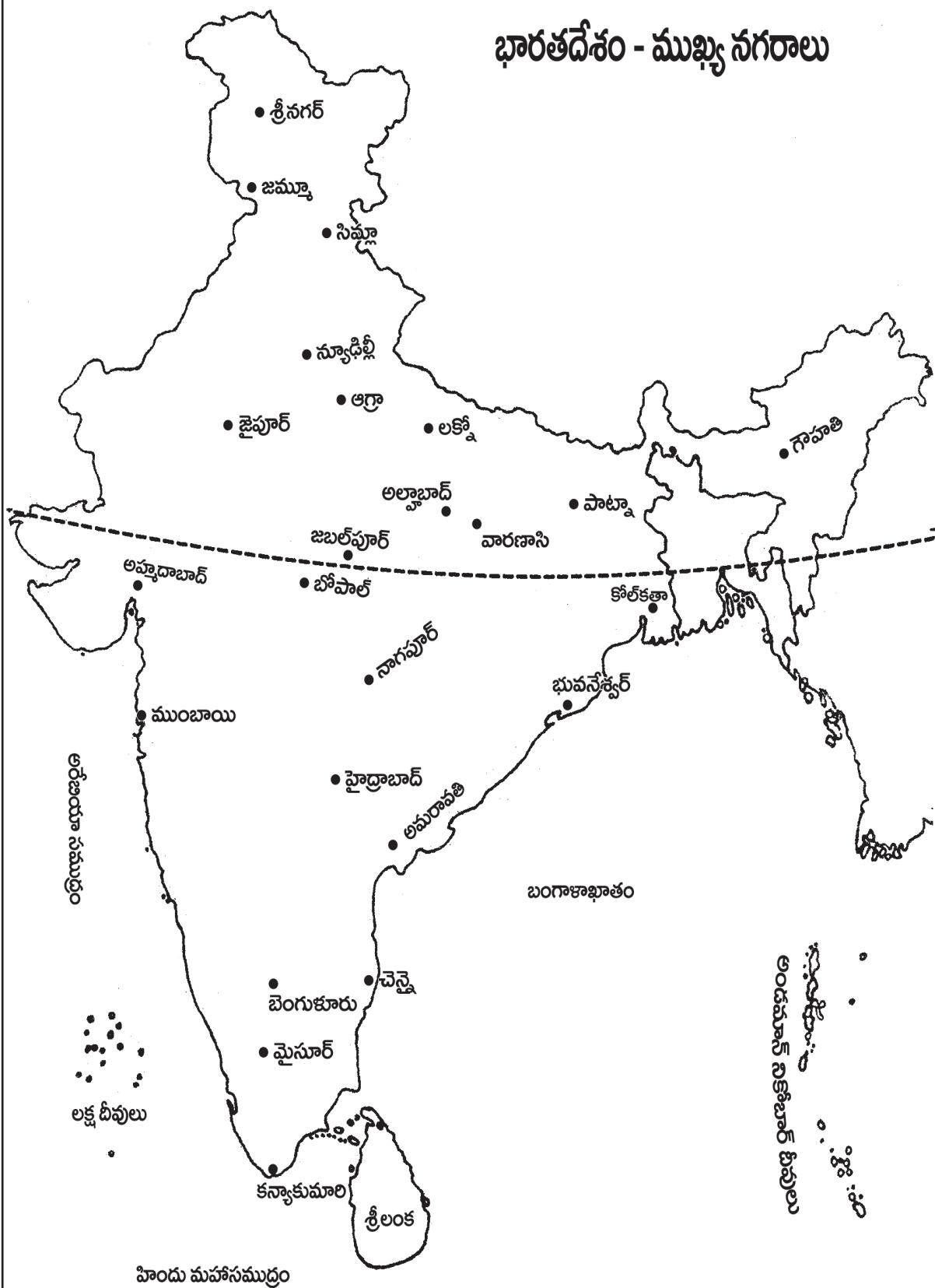

ଶ୍ରୀରାମକ୍ଷେତ୍ର - ରାମପୁର

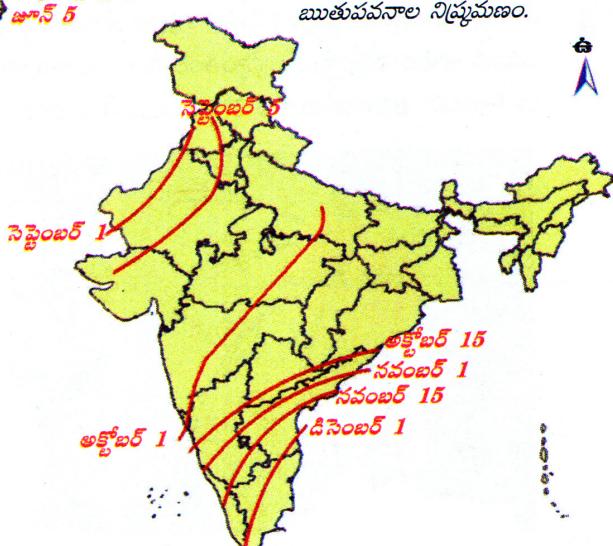
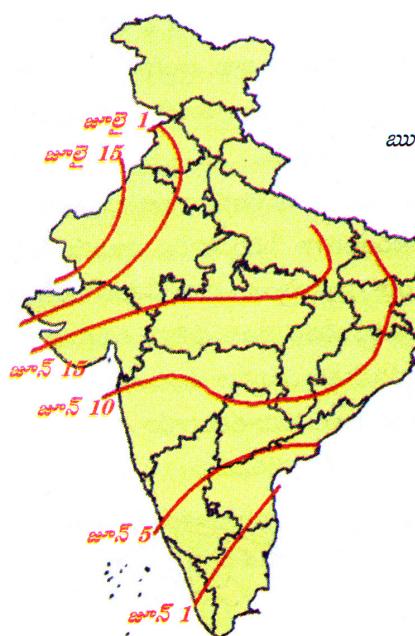
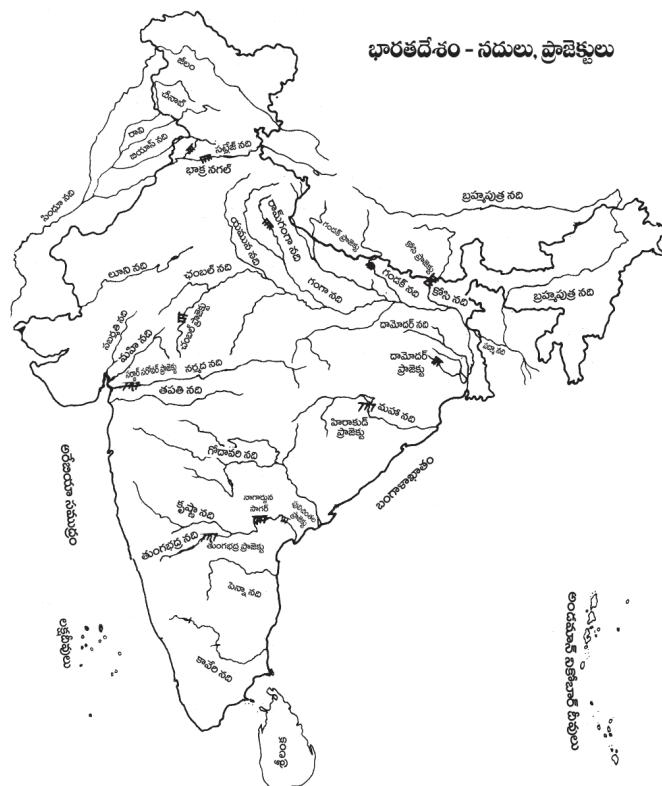
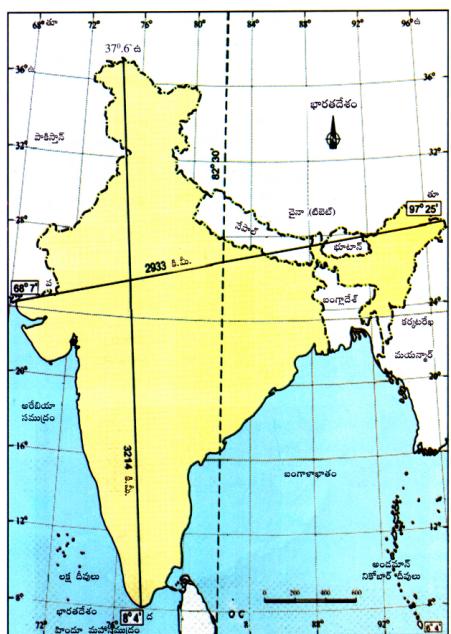
- 1) కొంకన్ తీరం - మహారాష్ట్ర, గోవా
 - 2) కెన్నరా తీరం - కర్ణాటక
 - 3) మలబార్ తీరం - కేరళ
 - 4) కోరమండల్ తీరం - తమిళనాడు
 - 5) సరాంధ్ర తీరం - ఆంధ్రప్రదేశ్
 - 6) ఉత్తర్ తీరం - ఒడిశా

ఇంచిరా పాయింట్

ಭಾರತದೆಶಂ - ಮುಖ್ಯ ನಗರಾಲು

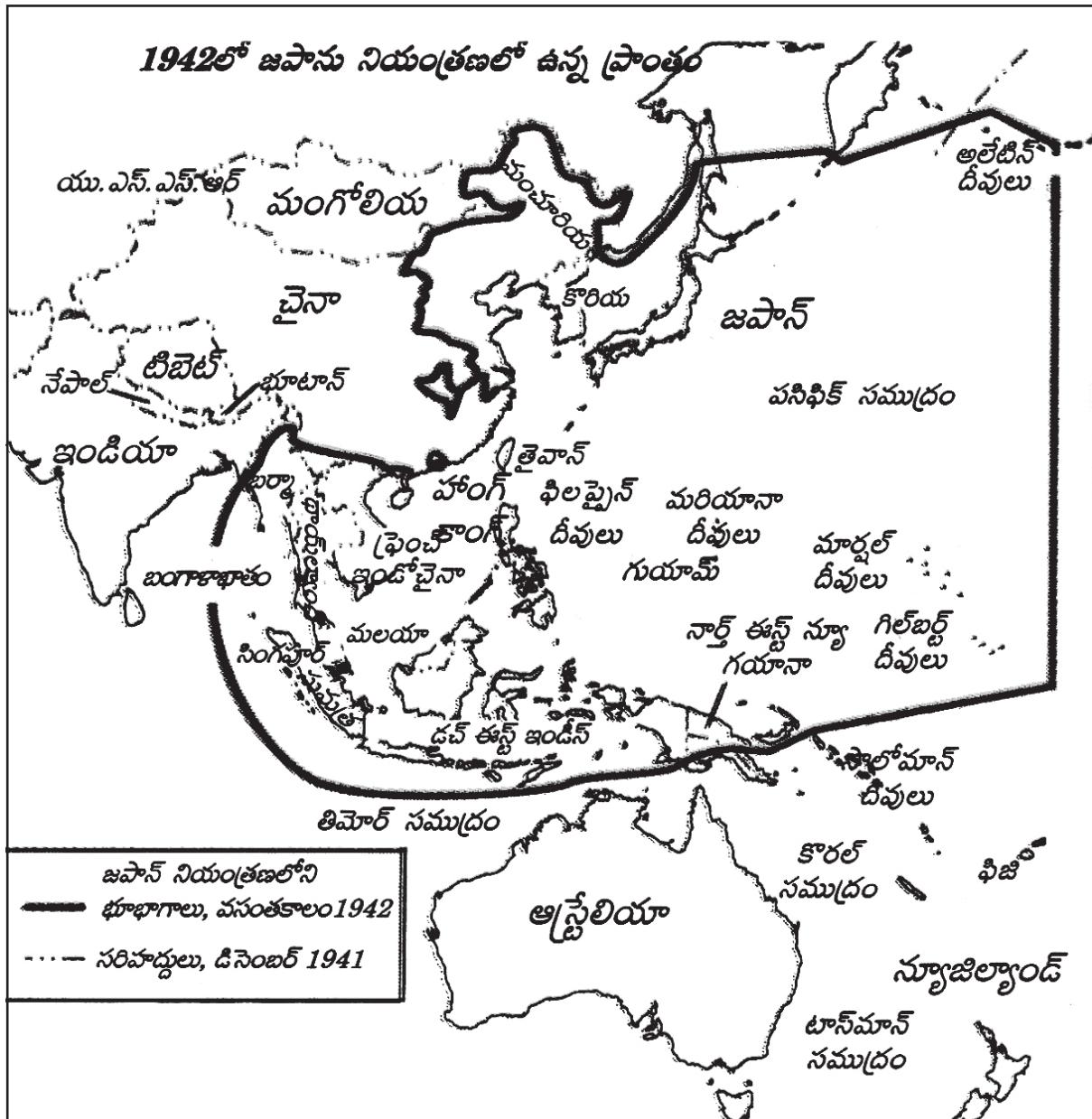

MAP READING

MAP READING - EXERCISE

- 1) భారతదేశం మధ్య గుండా పోవుచున్న ముఖ్యమైన అక్షాంశ రేఖ ఏది ?
- 2) భారత కాలమాన రేఖగా దేనిని పిలుస్తారు.
- 3) ఎన్ని రాష్ట్రాలకు అరెబియా సముద్రంతో తీరప్రాంతం కలదు ? అవి ఏవి ?
- 4) కర్కుట రేఖ ఎన్ని రాష్ట్రాల గుండా పోతుంది ? అవి ఏవి ?
- 5) భారతదేశానికి తూర్పు సరిహద్దుగా నున్న దేశం ఏది ?
- 6) భారతదేశం ఏ అక్షాంశాల మధ్యన కలదు ?
- 7) భారత భూభాగం ఏ రేఖాంశాల మధ్యన కలదు ?
- 8) భారత ఉత్తర, దక్షిణ చివరి ప్రాంతాల మధ్య దూరం ఎంత ?
- 9) భారతదేశం తూర్పు, పడమరలుగా ఎన్ని కిలో మీటర్లు విస్తరించి ఉంది.
- 10) భారతదేశానికి సముద్ర జలాలలో దగ్గరగా ఉన్న దేశం ఏది ?
- 11) బంగాళాభాతంలో ఉన్న కేంద్రపాలిత ప్రాంతం ఏది ?
- 12) భారత తూర్పు తీరంలో ఉన్న కేంద్రపాలిత ప్రాంతం ఏది .
- 13) భారతదేశాన్ని శ్రీలంకను వేరు చేస్తున్నావి ఏవి ?
- 14) భారతదేశంలో ఎక్కువ భూ సరిహద్దు గల దేశం ఏది ?
- 15) 1947 ఆగష్ట 15కి ముందున్న భారత ఉపభండం ప్రస్తుతం ఏ దేశాలుగా విభజించబడి ఉంది ?
- 16) $82^{\circ}1/2'$ తూర్పు రేఖాంశం ఏ ఏరాష్ట్రాల గుండా పోతుంది ?
- 17) బంగ్లాదేశతో భూ సరిహద్దుగా ఉన్న రాష్ట్రాలు ఏవి ?
- 18) చైనా, భూటాన్, నేపాల్ దేశాలతో సరిహద్దుగా గల రాష్ట్రం ఏది ?
- 19) ఏ రాష్ట్రానికి మూడ వైపులా బంగ్లాదేశ సరిహద్దుగా కలదు.
- 20) సూర్యోదయం అయ్యే మొదటి రాష్ట్రం ఏది ?
- 21) ప్రపంచంలో ఎత్తైన పర్వత శిఖరం ఏది ? అది ఏదిశంలో ఉంది ?
- 22) భారతదేశంలో గీల ధార్ ఎడారి ఏ దేశంలో కలదు ?
- 23) కర్కుటక తీరప్రాంతానికి గల పేరు ?
- 24) సర్పారు తీరం అని ఏ రాష్ట్ర తీరానికి గల పేరు ?
- 25) భారతదేశంలో పొడవైన నది ?
- 26) హీరాకుడ్ ప్రాజెక్టు ఏ నదిపై, ఏరాష్ట్రంలో కలదు ?
- 27) సర్ధార్ సరోవర్ ప్రాజెక్టు ఏ నదిపై కలదు ?
- 28) తూర్పు నుండి పశ్చిమానికి ప్రవహించే ఏవైనా రెండు నదుల పేర్లు త్రాయండి ?
- 29) గోదావరినది జన్మ స్థానం ఏది ?
- 30) ఆంధ్రప్రదేశ్, తమిళనాడు రాష్ట్రాల మధ్యగల ఉప్పునీటి సరస్సు ఏది ?
- 31) భారతదేశంలో నైరుతి రుతుపవనాలు ప్రతి సంవత్సరం ఏ నెలలో ప్రవేశిస్తాయి ?
- 32) జూన్ 1న ఏ రాష్ట్రాలలో నైరుతి రుతుపవనాలు ప్రవేశిస్తాయి.
- 33) ధార్ ఎడారి ప్రాంతంలో ఏ తేదిన నైరుతి రుతుపవనాలు ప్రవేశిస్తాయి ?
- 34) బీఫర్ రాష్ట్రాలలో పాటు జూన్ 10న ఏవి రాష్ట్రాలలో నైరుతి బుతుపవనాలు ప్రవేశిస్తాయి.
- 35) నైరుతి బుతుపవనాల నిప్పుమణ ఏ నెలలో ప్రారంభమవుతాయి ?
- 36) ఈశాన్య రుతుపవనాలకు గల మరొక పేరు ?
- 37) ఆంధ్రప్రదేశ్లో నైరుతి రుతుపవనాల నిప్పుమణ ఏ నెలలో జరుగుతుంది.
- 38) సాధారణంగా ఏ రుతుపవనాల కాలంలో బంగాళాభాతంలో తుఫానులు సంభవిస్తాయి.
- 39) నైరుతి రుతుపవన కాలంలో ఏ సముద్రంలో తుఫానులు ఏర్పడతాయి.
- 40) ఈశాన్య బుతుపవనాల వలన ఎక్కువ పర్వతాల పొందుచున్న దక్షిణదేశ రాష్ట్రం ఏది ?

MAP READING - EXERCISE

- 1) జపాన్ అధినంలో ఉన్న ఏవైనా రెండు దేశాల పేర్లు వ్రాయండి ?
 - 2) జపాన్ అదీనంలో గల దీవులు ఏవి ?
 - 3) జపాన్ అధినంలో గల భారత దేశపు పొరుగు దేశం ఏది ?
 - 4) చైనా మరియు జపాన్ల మధ్యగల దేశం ఏది ?
 - 5) జపాన్ నియంత్రణలో లేని కొన్ని దేశాలను వ్రాయండి ?
 - 6) జపాన్ ఏ మహాసముద్రంలో కలదు.
 - 7) రష్యా, చైనాల మధ్యగల దేశం ఏది ?
 - 8) ‘డచ్ కెస్ట్ ఇండీస్’ యొక్క ప్రస్తుత నామం ఏది ?
 - 9) ‘డచ్ కెస్ట్ ఇండీస్’కు దక్కిణంగా ఉన్న సముద్రం ఏది ?
 - 10) ఫ్రెంచ్ వారి ప్రత్యక్ష పాలనలో ఉన్న ధాయిలాండ్ దేశానికి తూర్పున ఉన్న దేశం ఏది ?

ఆంధ్రప్రదేశ్

MAP READING - EXERCISE

- 1) ఆంధ్రప్రదేశ్‌తో సరిహద్దుగా గల రాష్ట్రాలు ఏవి ?
- 2) కోస్తు జిల్లాలు ఎన్ని ?
- 3) వై.ఎస్.ఆర్. కడప జిల్లాతో సరిహద్దుగా గల జిల్లాలు ఏవి ?
- 4) అత్యధిక జనసాంద్రత గల జిల్లా ఏది ?
- 5) అత్యల్ప జనసాంద్రత గల జిల్లా ఏది ?

స్థానం	జిల్లా	జనసాంద్రత 2011
1	శ్రీకాకుళం	462
2	విశాఖపట్టం	384
3	విజయనగరం	358
4	తుమ్మగోదావరి	477
5	పశ్చిమగోదావరి	508
6	కృష్ణ	519
7	గుంటూరు	429
8	ప్రకాశం	192
9	వై.ఎస్.ఆర్. నెల్లూరు	227
10	వై.ఎస్.ఆర్. కడప	188
11	చిత్తురు	275
12	కర్కాలు	229
13	అనంతపురం	213

భూర్పటిచేరం - మొబైల్ సెవ్సాచారం

<p>భారత రాష్ట్రపతి
ఉపరాష్ట్రపతి
సుప్రీం కోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి
జాతీయ మానవహక్కులు కమీషన్ చైర్మన్
ప్రధానమంత్రి
కేంద్ర సమాచార మాక్యూ చట్టం చైర్మన్
భారత ఎన్నికల ప్రధానాధికారి
రిజర్వ్ బ్యాంకు గవర్నరు
'నీతి' అయోగ్ చైర్మన్
'నీతి' అయోగ్ వైస్-చైర్మన్
లోకసభ స్పీకర్
లోకసభ డిప్యూటీ స్పీకర్
రాజ్యసభ చైర్మన్
రాజ్యసభ డిప్యూటీ చైర్మన్
కేంద్ర మానవ వనరులశాఖమంత్రి
ఆర్థిక శాఖామంత్రి
కేంద్ర హోం శాఖామంత్రి
కేంద్ర వ్యవసాయశాఖమంత్రి
విదేశీ వ్యవహారాల శాఖామంత్రి
కేంద్ర రైల్వే శాఖామంత్రి
కేంద్ర రక్షణ శాఖామంత్రి
కేంద్ర పట్టణాభివృద్ధి శాఖామంత్రి
మహారాష్ట్ర గవర్నర్
తమిళనాడు గవర్నర్</p>	- శ్రీ ప్రణబ్ ముఖ్యీ - శ్రీ మహేంద్ర హమిద్ అన్నారీ - జస్టిస్ టి.ఎన్. రాకూర్ - జస్టిస్ కె.జి. బాలకృష్ణన్ - శ్రీ నరేంద్ర దామోదర్ దాస్ మోడి - శ్రీ ఆర్.కె. మాధుర్ - డా॥ నసీం జైది - శ్రీ రఘురాం రాజన్ - శ్రీ నరేంద్ర మోడి - శ్రీ అరవింద్ పనగారియా - శ్రీమతి సుమిత్రా మహోజన్ - ఎమ్. తంబిదురై - శ్రీ మహేంద్ర హమిద్ అన్నారీ - శ్రీ పి.జె. కురియన్ - శ్రీమతి స్వాతి జాబిన్ ఇరానీ - శ్రీ అరుణ్ జైల్ - శ్రీ రాజీనాథ్ సింగ్ - శ్రీ రాధాచౌహన్ సింగ్ - శ్రీమతి సుష్మా స్వరాజ్ - శ్రీ సురేష్ ప్రభు - శ్రీ మనోహర్ పారికర్ - శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు - శ్రీ సి.పెట్. విద్యా సాగర్ - శ్రీ కె. రోశయ్య

ఒక్కరాజ్య సమితి ప్రధాన కార్యదర్శి
బాన్ కీ మూన్ (దక్కిణకొరియా)

ఇంధిపటేర్

<p>గవర్నర్
ముఖ్యమంత్రి
ప్రైస్‌కోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి (తాత్కాలిక)
శాసన మండలి చైర్మన్
శాసన మండలి డిప్యూటీ చైర్మన్
శాసన సభ స్పీకర్
శాసన సభ డిప్యూటీ స్పీకర్
ఉపముఖ్య మర్పితులు</p>	- శ్రీ ఇ.ఎన్.ఎల్. నరసింహన్ - శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు - జస్టిస్ దిలీప్ బాబు సాహెబ్ బోసాలే - శ్రీ ఎ. చక్రపాణి - శ్రీ ఎన్.వి. సతీష్ కుమార్ రెడ్డి - శ్రీ కోడెల శివప్రసాద్ - శ్రీ మండలి బుద్ధప్రసాద్ - 1) శ్రీ కె.ఇ. కృష్ణమూర్తి - 2) శ్రీ ఎన్. చినరాజప్ప

ఆరిక శాఖామంత్రి	- శ్రీ యనమల రామకృష్ణదు
హోం శాఖామంత్రి	- శ్రీ ఎన్. చినరాజప్ప
రెవిన్యూ శాఖామంత్రి	- శ్రీ కె.ఇ. కృష్ణమూర్తి
మానవ వనరులశాఖా (విద్య) మంత్రి	- శ్రీ గంటా శ్రీనివాసరావు
పంచాయితీ రాజ్ శాఖామంత్రి	- శ్రీ చింతకాయల అయ్యన్న పాత్రుడు
రాష్ట్ర ప్రధాన ఎన్నికల అధికారి	- శ్రీ బసవర్ లాల్
రాష్ట్ర ఎన్నికల అధికారి	- శ్రీ నిమ్మగడ్డ రమేష్ కుమార్
రాష్ట్ర సమాచార హక్కు చట్టం ప్రధాన కమీషనర్	- శ్రీ ఎన్. ప్రభాకర రెడ్డి
రాష్ట్ర మానవ హక్కుల కమీషన్ ఛైర్‌మెంట్	- శ్రీ నిస్సార్ అహ్మద్ కక్కు
వ్యవసాయ శాఖామంత్రి	- శ్రీ ప్రతిపాటి పుల్లూరావు

ABBREVIATIONS

IST	- Indian Standard Time - భారతదేశ ప్రమాణిక కాలమానం
GMT	- Greenwich Mean Time - గ్రీనిచ్ ప్రామాణిక కాలమానం
IMR	- Infant Mortality Rate - శిశు మరణాల రేటు
PDS	- Public Distribution System - ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థ
UNDP	- United Nations Development Programme - ఐక్యరాజ్య సమితి అభివృద్ధి కార్బూకుమం
HDI	- Human Development Index - మానవాభివృద్ధి సూచిక
IPCC	- Inter-Governmental Panel on Climate Change - శీతోష్ణస్థితి మార్పు పై ప్రపంచదేశాల మధ్య అంతర ప్రభుత్వసంఘం
BMI	- Body Mass Index - శరీర బరువు సూచిక
NBA	- Narmada Bachao Andolan - నర్మదా బచావో అందీశన
USA	- United States of America - అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలు
USSR	- Union of Soviet Socialist Republics - యూనియన్ అఫ్ సోవియట్ సాంఘిక్ లిప్పుక్
WHO	- World Health Organization - ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ
ILO	- International Labour Organisation - అంతర్జాతీయ కాల్కుక సంస్థ
MNREGA	- Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act - మహాత్మాగాంధీ జాతీయ గ్రామిణ ఉపాధి పక్షమీ పథకం
HYV	- High Yielding Varieties - అధిక బిగుబడి రకం విత్తనాలు
UNICEF	- United Nations International Childrens Emergency Fund - ఐక్యరాజ్య సమితి అంతర్జాతీయ బాలల అత్యవసర నిధి.
UNESCO	- United Nations Educational Scientific and Cultural Organization - ఐక్యరాజ్యసమితి విద్యా శాస్త్రీయ సంస్కృతిక సంస్థ
SRC	- States Reorganization Commission - రాష్ట్రాల పునర్రూపువస్తికరణ సంఘం
DMK	- Dravida Mannetra Kazagam - ద్రవిడ మున్సైట్ కజగమ్ పార్టీ
NATO	- North Atlantic Treaty Organization - ఉత్తర అట్లాంటిక్ సంధి వ్యవస్థ
SEATO	- South East Asian Treaty organization - సాత్ కషాస్ ఏపియన్ ట్రీటీ ఆర్డనేషన్
CENTO	- Central Treaty Organization - సెంట్రల్ ట్రీటీ ఆర్డనేషన్
NAM	- Non Alignment Movement - అలీన ఉద్ఘామం
SALT	- Strategic Arms Limitation Talks - వ్యాపాత్తిక అయుధాల పరిమితి చర్చలు
START	- Stratetic Arms Reduction Treaty - వ్యాపాత్త అయుధాల తగ్గింపు ఒప్పందం
RTI	- Right to Information - సమాచార హక్కు
SIO	- State Public Information Office - రాష్ట్ర పార సమాచార అధికారి
AIADMK	- All India Anna Dravida Mannetra Kazagan - అభైల భారత అన్నాద్రవిడ మున్సైట్ కజగం

10వ తరగతి - సాంఘిక శాస్త్రం

ప్రస్తుతం మన రాష్ట్ర విద్యా విధానంలో అమలు అవుతున్న సమగ్ర నిరంతర మూల్యంకన (CCE) విధానంలో సాంఘిక శాస్త్రం నకు సంబంధించి **6 విద్యాప్రమాణాలు** కలవు. ఆ ఆరు విద్యాప్రమాణాలు గురించి తెలుసుకొని వాటికి అనుగుణంగా చదివినట్లయితే ఎక్కువ మార్పులు పొందుటకు అవకాశం కలదు. అలాగే ఆ విద్యా ప్రమాణాలలో కొన్నింటిని ప్రాక్షిస్ చేస్తే కనీసం **60 మార్పులకు** పైగా పొందుటకు అవకాశం కలదు. ఉదా:- సమాచార నైపుణ్యాలు, పట నైపుణ్యాలు, బిట్స్ మొదలైనవి.

అత్యుత్తమమార్పులు సాంఘిక పటం ఎలా ?

- 1) సాంఘిక శాస్త్రంలో మొత్త 22 పాత్యాంశాలు కలవు. వీటిలో 1 నుండి 12 పాత్యాంశాలు పేపర్-1లోను, 13 నుండి 22 పాత్యాంశాలు పేపర్-2లోను కలవు.
- 2) పేపర్-1లో సెక్షన్-1, సెక్షన్-2, సెక్షన్-3లలో **గ్రూపు-ఎలో భూగోళిక శాస్త్రం పాత్యాంశాలు, గ్రూపు-బిలో అర్థశాస్త్రం** నకు సంబంధించిన పాత్యాంశాల నుండి ప్రశ్నలు వస్తాయి.
- 3) నూతన పార్శ్వపుస్తకంలో వీటిని ప్రత్యేకంగా విడదీయనప్పటికి మనం విభజించుకోవాలి. ఎందుకనగా ప్రశ్నాపత్రంలోని ప్రశ్నలు అడిగే విధానం నూతనమైనది అయినప్పటికి ప్రశ్నాపత్రం మోడల్ పాతదే కాబట్టి
 - భూగోళశాస్త్రం పాత్యాంశాలు - 1, 4, 5, 6, 7, 8
 - అర్థశాస్త్ర పాత్యాంశాలు - 2, 3, 9, 10, 11, 12
 - పేపర్-1లో సాధారణంగా భారతదేశ పటం వస్తుంది.
- 5) పేపర్-2లో 13 నుండి 22 వరకు గల పాత్యాంశాలను చరిత్ర, హౌరశాస్త్ర పాత్యాంశాలుగా విభజించుకోవాలి. **గ్రూపు-ఎలో చరిత్రకు** సంబంధించి, **గ్రూపు-బిలో హౌరశాస్త్రానికి** సంబంధించిన ప్రశ్నలు వస్తున్నాయి.
 - చరిత్ర పాత్యాంశాలు - 13, 14, 15, 16, 20
 - హౌరశాస్త్ర పాత్యాంశాలు - 17, 18, 19, 21, 22
 - పేపర్-2లో **ప్రపంచ పటం** వస్తుంది.
- అత్యుత్తమిక గ్రేడ్ పాయింట్ (**A1**) సాధించాలంటే 92 మార్పులకు పైగా సాధించాలి.
- బిట్స్ బాగా ప్రాక్షిస్ చేయాలి.
- **పట నైపుణ్యాలు** (Map Reading, Map pointing) ప్రాక్షిస్ చేయాలి.
- అన్ని పాత్యాంశాలపై పట్లు సాధించాలి.
- 6) పరీక్ష ప్రానే విధానంలో కొన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. చక్కని దస్తారి ఉండాలి. జవాబులు ప్రానేటప్పుడు స్ఫూర్తి ఉండాలి. సమాచార నైపుణ్యం, ప్రశంస-సున్నితత్వం, ఇచ్చిన పాత్యాంశాన్ని చదివి అర్థం చేసుకొని వాఖ్యానించడం ఈ మాడు విద్యా ప్రమాణాలపై బాగా పట్లు సాధించాలి. మెటీరియల్ లోని పాయింట్లకు తోడు కొన్ని మీ యొక్క స్వంత జ్ఞానాన్ని ఉపయోగించి అడిగిన ప్రశ్నకు అనుగుణంగా పాయింట్లు ప్రాయాలి.
- 7) పట నైపుణ్యాలు - ఈ విద్యా ప్రమాణంలో 3 అంశాలు కలవు. అవి 1) పటాలను చదవడం 2) పటాలను గీయడం, 3) పటాలను గుర్తించడం ఈ విద్యా ప్రమాణం నుండి 15% (15 మార్పులు) భారత్వం కలదు.

కశీసం 50 మార్పులకు పైగా సాంఘిక పటం ఎలా ?

- 8) అన్ని పాత్యాంశాలలోని బిట్స్ బాగా చదివినట్లయితే రెండు పేపర్లలో **30 మార్పులు** సాధించవచ్చు.
- 9) సమాచార నైపుణ్యాలు విద్యాప్రమాణం నుండి **15 మార్పులు** సులభంగా పొందవచ్చు. దీనికి గాను పాత్యాంశాలలోని పట్లీకలు, బార్ గ్రాఫ్స్, పై గ్రాఫ్స్, టైం లైన్ చార్ట్స్, పేరా గ్రాపు ప్రశ్నలను ప్రాక్షిస్ చేయాలి. వీటికి గాను స్వంతంగా ప్రశ్నలను తయారు చేసుకొని జవాబులను ప్రాసుకొని ప్రాక్షిస్ చేసుకోవాలి.
- 10) ఒక్క మార్పు ప్రశ్నలను ప్రాయిడం ద్వారా **8 మార్పులు** పొందవచ్చు.
- 11) పట నైపుణ్యాలు (మూడు) విద్యాప్రమాణం ద్వారా **15 మార్పులు** సులభంగా పొందవచ్చు.

$$30 + 15 + 8 + 15 = 68 \text{ మార్పులు}$$

గమనిక:- కొన్ని ప్రశ్నలకు స్వంతజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించి సమాధానాలు ప్రాయిచుట్టు. అలాంటి ప్రశ్నలను గుర్తించి వాటిని తప్పకుండా ప్రాయాలి.